

אמוץ גלעדי עקרונות הוויטאליות

קֶן, קִיין, ש״ז, בעל מום שאשכיו מפשלות למטה על הברכיים, scrotum pendens: משוכן וצ״ל מאושכן ע״ ערך זה, זה הקיין, הגרבתן זה בעל קיק, קיין בביצים, גרבתא בגיד (ככורות מד).

לעמנואל פליישמן לא הייתה שום סיבה שבעולם לקום מהמיטה, לצחצה שיניים, להתלבש, ללכת מפה לשם ומשם לפה – בקיצור, לחיות – ובכל זאת, הוא אהב כל כך את התחושה של הימצאות הקרקע מתחת לכפות הרגליים... הוא אהב כל כך לחצות את העיר ברגל, לפנות בוקר, עד לשדות החרושים שמשתרעים סביבה, לשאוף לקרבו את הניחוח הטחוב והרקבובי של רגבי האדמה, הלחים עדיין מטל... אין ספק, היה משהו קצת ארוטי, פרוורטי, אדיפלי, במשיכה הזאת. למשל, במקום לפזר את זרעו לרוח, כמו שאומרים, הוא היה מעדיף להשקות בו את האדמה, כדי שיחלחל לתוכה וייספג שם בתנועה האילמת, העיוורת, האינסופית, של החיים התת־קרקעיים: החרקים, השורשים, הגופות המרקיבים...

הצרה הייתה שהאפשרות לסיפוק התאוה הזאת נמנעה ממנו, מאחר שאסר על עצמו כל סוג של פורקן מיני. אובססיית החיים שלו לא באה לידי ביטוי בחושנות ובהוללות, אלא דווקא בהתנזרות: הוא היה משוכנע שאם ישמור לעצמו את נוזל החיים שלו ויאגור אותו בתוכו, יתארכו חייו עוד ועוד; ובעקבות זאת השתרש בו גם הרעיון ההפוך, הבלתי נסבל, שלפיו כל טיפת זרע שנשפכת היא טיפת חיים שאוזלת.

כך הפך עמנואל פליישמן לפקיר שמיטת המסמרים שלו היא היצר. הגירוי המתמיד זרע עקוצים בכל חלקי גופו ובמיוחד לאורך חוט השדרה, שנמלים בלתי נראות עלו וירדו בו בלי הפסקה. הוא חשק שיניים, בלע את רוקו, למד לסובב את הראש למראה פיתויים חיצוניים, ללחוש השבעות וקללות לגירוש גירויים פנימיים, להתעורר בעיצומו של חלום כחול ולבלום את הזרע העומד להיפלט. אשכיו תפחו ומשכו את גופו למטה; הוא נעשה כבד, השתופף, ולמעשה עבר תהליך איטי של אבולוציה מהופכת, שהחזירה אותו בהדרגה מהליכה על שתיים לזחילה. הרפש שעל מדרכות

העיר דבק בו, שבּרי הזכוכית פצעו אותו, אבל הוא הידק עוד ועוד את אחיזתו בקרקע, נעץ את ציפורניו בחריצים שבין המרצפות ומתוך האחיזה הזאת משך את גופו קדימה.

עורו התחשל, התקשה. הוא נהפך למסת חיים משוריינת, למין צב, כאותם זוחלי ענק שחיים באיי גלפגוס ומסוגלים להגיע לזקנה מופלגת. הוא הטה באיטיות את ראשו לכאן ולכאן, ליחך מהעשב הצומח סביב עצי השדרה המגודרים, שתה מהשלוליות הנקוות בשולי הכבישים. באורח החיים הזה היה משום חיסכון באנרגיה: הוא ראה איך בני התמותה הרגילים מזדקנים, בעוד שהוא עצמו נשאר בלי שינוי. החוסן המוזר שלו השניא אותו עליהם. הם כינו אותו "טפיל חברתי", נעצו מקלות בגופו ומיהרו להספיד אותו בכל פעם ששכב כמה שעות חסר תנועה, בפנים כבושים במדרכה; אבל בכל פעם הוא קם לתחייה, נעץ שוב את ציפורניו – שבמשך הזמן השחירו, התקשו, התעקלו – בחריצים שבין המרצפות וחזר למשוך את גופו קדימה.

וככל שהלכו אשכיו ותפחו, הלכו יצריו ודעכו: תפקוד הליבירו השתנה אצלו באופן בלתי הפיך, הוסט מהמיניות אל השימור העצמי. המפשעה הפכה לשלפוחית אדירה, ורודה־סגולה, מתוחה כמו בלון נפוח ומשורגת נימים דקיקות, שהזריקה ויטאליות לשאר איברי הגוף. בניגוד לכל מיני מתנזרים ואמללים, שמנתבים את האנרגיה של הליבירו לאפיקים אחרים ומכלים אותה בפעילות שכלית או גופנית כלשהי, עמנואל פליישמן שמר הכול בתוכו. את הכוחות המעטים שבזבז בזחילה, החזיר לעצמו בשעות שבהן שכב חסר תנועה בפנים כבושים במדרכה.

עמנואל פליישמן היה יכול להיות מרוצה מעצמו: השלפוחית הוויטאלית שלו המשיכה לתפוח, חייו הלכו והתארכו. לא שנמצאו לו במשך הזמן סיבות לזחול מפה לשם ומשם לפה, ללחך עשב, לשתות מים – בקיצור, לחיות – חוץ מהחיים עצמם, מהנעיצה של הציפורניים בחריצים שבין המרצפות, עמוק יותר, עמוק יותר...

הוויטאליות מילאה אותו כמו שמים ממלאים בלון: נדמה היה לו שעוד רגע יתפוצץ. פתאום הבהבה בו תשוקה חדשה: לקחת אֶזמל ולספף לעצמו את השלפוחית הארורה הזאת, להקיז ממנה את הזרע כמו מוגלה מתוך מורסה, לרוקן אותה על האדמה בקילוח דביק, גבשושי, עכור, מצחין... הוא ידע שזה לא יקרה, ולו רק בגלל חוסר הטעם שבדבר: בשלב שאליו הגיע, מי יודע כמה זמן יידרש לו רק כדי להפריש החוצה את כמויות החיים

שאגר בתוכו כמו אשפה? הוא כל כך הגעיל את עצמו, כל כך שיעמם את עצמו...

ודווקא עכשיו, האיבה של בני האדם כלפי עמנואל פליישמן התחלפה בסגידה. אריכות הימים העל-טבעית שלו הפכה אותו בעיניהם לחיה טוטמית, לאל. פולחן שלם התפתח סביבו; נגיעה בו נחשבה טאבו. הוא עצמו התבונן בכל הטקסים האלה באדישות. הוא אמר לעצמו שאילו רק ידעו בני האדם כמה קל לזכות בחיי נצח, היתה דעתם נטרפת. הרי צריך רק נחישות – אמנם, אדירה – אבל מי שבאמת רוצה לחיות, להיאחז באמא אדמה ולא להרפות ממנה לעולם, כבר ימצא בתוכו את כוח הרצון הדרוש כדי להפוך את נוזלי הפירון שלו לעירוי עצמי של ויטאליות. זה קל כל כך! אמנם, הקל הוא קשה במהותו: קל כל כך וקשה כל כך... אבל בני האדם לא יבינו את זה לעולם. בני האדם אפילו לא ניסו להבין את תעלומת עמנואל פליישמן: הם הפכו אותה מיד למסתורין טרנסצנדנטי... הם הפכו אותו לאל; ולא סתם לאל – לאל הפירון...

וראי, ההאלהה של עמנואל פליישמן לא סיפקה לו סיבות חדשות לזחול משם לפה ומפה לשם, ללחך עשב, לשתות מים – בקיצור, לחיות – ואמנם, הוא כבר לא ביצע את הפעולות האלה. גופו נעשה מסורבל מכדי לזוז, וממילא לא היה לו צורך עוד במזון ובשתיה: מאגרי הזרע שלו הזינו אותו עכשיו ישירות, בלי שהזכוז הזניח הזה יפגע בתוחלת החיים הבלתי מוגבלת שלו. כבר לא היה לו צורך לנעוץ את ציפורניו באדמה, אם כי עדיין רצה כל כך להתפלש בה, להתמוסס בתוכה... אבל איך יוכל להתמוסס, לאחר שנהפך לגוש חיים מסיבי כל כך? הוא פשוט רבץ תחתיו, בפנים כבושים בקרקע, ורק מדי פעם הרים את ראשו והתבונן בקרקס ההבלים האנושי: בני האדם חגו סביבו, התפללו אליו, נשאו על כפיהם פסלונים בצורת צב...

עמנואל פליישמן רצה לשים קץ לפארסה הזאת, אבל לא ידע איך. הוא אפילו לא ידע מאין להתחיל כדי לשים קץ לכל הסיפור הזה. הוא היה שקוע בתוך הנצח כמו אונייה טרופה על קרקעית האוקיינוס. מרוב ייאוש, מרוב מיאוס, מרוב שהתפילות של בני האדם חלחלו לתוך אוזניו, הוא התחיל להתפלל בתורו לבני האדם, אבל בלי אמונה ובלי תקווה: הוא התפלל שיקום ביניהם כופר מטורף, מנתץ אלילים, שיסתער עליו בחרב שלופה, ישסף את שלפוחית החיים הארורה שלו, יקיז ממנה את הזרע כמו מוגלה מתוך מורסה... שאר בני האדם יסתערו על הכופר בצווחות חייתיות, ירטשו אותו בשיניים ובציפורניים... הדם והסחי יימהלו בקילוח

הדביק, הגבשושי, העכור, המצחין, שייפלט מתוך שלפוחית הזרע של הצב־אדם־אל השחוט, ולאט לאט תחלחל התמיסה המבעבעת הזאת לתוך האדמה, תיספג שם בתנועה האילמת, העיוורת, האינסופית, של החיים התת־קרקעיים: החרקים, השורשים, הגופות המרקיבים...